

چرا با یک دیگر ارتباط برقرار می‌کنیم؟

در کشور انگلستان سالانه تعداد زیادی جوجه تیغی در بزرگراه‌ها و جاده‌های خارج شهر در اثر برخورد با اتومبیل‌ها کشته می‌شوند. این جوجه تیغی‌ها طبق غریزه، در مقابل اتومبیل‌هایی که در جاده به سرعت رفت و آمد می‌کنند، به هنگام ترس در خود جمع می‌شوند و به صورت یک گلوله‌ی تیغی درمی‌آیند. این عمل در طبیعت مانع از آن می‌شود که جانوران خطرناک به جوجه تیغی‌ها صدمه بزنند ولی اتومبیل‌های تندرو بدون توجه، آن‌ها را زیر چرخ‌های خود له می‌کنند و رد می‌شوند. جوجه تیغی‌های دیگر نیز می‌بینند که هم‌نوعانشان به این شکل از بین می‌روند ولی قادر نیستند تجربه‌ی خود را برای دیگران بیان کنند و آن‌ها را از خطر له شدن زیر چرخ‌های اتومبیل‌ها آگاه سازند.

مقایسه و نتیجه‌گیری کنید

بار دیگر مطلب مربوط به جوجه تیغی‌ها را با دقت بخوانید و درباره‌ی آن فکر کنید. اگر انسان‌ها با چنین مشکلی مواجه شوند، چه عکس‌العملی نشان می‌دهند؟ از مقایسه‌ی عکس‌العمل جوجه تیغی و انسان چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟ به نظر شما انسان‌ها چگونه می‌توانند تجربیات خود را به دیگران منتقل کنند؟

حیوانات در طبیعت با استفاده از غریزه‌ی خود از بسیاری خطرهای نجات می‌یابند. در صورتی که غریزه‌ی انسان‌ها برخلاف حیوانات ضعیف است و آنان نیازمندند که روش‌های زندگی کردن و رفع نیازهای خود را از دیگران یاد بگیرند و از تجربیات آن‌ها استفاده کنند؛ بنابراین، انسان به برقراری ارتباط با دیگران نیاز دارد. انسان‌ها می‌توانند با یک‌دیگر ارتباط برقرار کنند و منظورهای خود را به هم بفهمانند.

نوزاد انسان با گریه کردن به اطرافیان خود می فهماند که گرسنه است و وقتی سیر می شود، رضایت خود را با لبخندی نشان می دهد. نوزاد انسان در برقراری ارتباط با دیگران و فهماندن خواسته های خویش توانایی بسیار محدودی دارد ولی هر چه بزرگ تر می شود، کلمات و نشانه هایی را یاد می گیرد و می تواند با دیگران بیش تر ارتباط برقرار کند.^۱

انسان به وسیله ی زبان می تواند پیچیده ترین و مشکل ترین مفاهیم و احساسات را به دیگران منتقل کند. اگر انسان نمی توانست منظور خود را به دیگران بفهماند، دانش بشری هیچ گاه پیشرفت نمی کرد. دلیل پیشرفت های سریع علمی و فنی انسان، این است که او توانسته است تجربیات خود را به دیگران منتقل کند و از تجربه های آنان بهره مند شود. هر نسل بشر با استفاده از زبان و سایر نشانه ها (نمادها)، تجربه های خود را به نسل بعد منتقل می سازد.

یک جمله به زبان های گوناگون
 فارسی: من خدا را دوست دارم.
 عربی: أَنَا أُحِبُّ اللَّهَ.
 انگلیسی: I Love God.

حیوانات نیز برای برقرار کردن ارتباط با هم نوعان خود از روش های مختلفی استفاده می کنند؛ مورچه ها بو می کشند، جیرجیرک ها صدا های زیادی را می شنوند، پرندگان فریاد می کشند، گربه ها هنگام احساس خطر پشت خود را خمیده می کنند و سگ ها برای تشکر و به علامت رضایت، دُم تکان می دهند؛ بنابراین، حیوانات نیز تا اندازه ای می توانند منظور خود را به دیگران بفهمانند. توانایی انسان در برقراری ارتباط با دیگران بسیار گسترده تر از حیوانات است. در واقع، آنچه انسان را به گونه ای برجسته از سایر موجودات جدا می کند، قدرت فوق العاده ی او در برقراری ارتباط است؛ بنابراین، رفع بسیاری از نیازهای ما وابسته به توانایی ارتباطی ماست. هر اندازه که از قدرت ارتباطی بیش تری برخوردار باشیم، بهتر می توانیم نیازهای خود و جامعه مان را برطرف کنیم.

۱- سوره ی الرحمن آیات ۲ و ۳: خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْكَلِمَاتِ

نمونه بیاورید و استدلال کنید

نیاز ارتباطی به امروز محدود نمی شود. بشر همواره در طول تاریخ به ارتباط با دیگران نیازمند بوده و از راه های گوناگون این نیاز را برطرف می کرده است. به نظر شما، انسان های نخستین چگونه منظور خود را به دیگران می فهمانده اند؟

با گذشت زمان، انسان چه ابزارهای دیگری را برای انتقال پیام های خود به کارگرفته است؟

امروزه انسان برای انتقال تجربیات، احساسات و عقاید خود از چه امکانات و ابزارهایی استفاده می کند؟

در صورتی که از این امکانات و ابزارها استفاده نکنیم، آیا می توانیم نیازهایمان را به موقع برطرف سازیم؟ در این صورت، جامعه با چه مشکلاتی روبه رو خواهد شد؟

امروزه انسان از امکانات و ابزارهای گوناگونی برای انتقال اطلاعات استفاده می کند.

امکانات و ابزارهای جدید ارتباطی به ما کمک می‌کنند تا کارهای خود را سریع‌تر و بهتر انجام دهیم. درواقع، امروزه انسان‌ها بدون استفاده از وسایل ارتباطی از قبیل رادیو، تلویزیون، رایانه، تلفن، پست، تلگراف، ماهواره و ... با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شوند. اگر ما برای فرستادن نامه‌ها و محمولات خود از پست استفاده نکنیم و همانند گذشته بخواهیم خود آن‌ها را به دست دیگران برسانیم یا به جای استفاده از تلفن بخواهیم به طور مستقیم با افراد صحبت کنیم، چه مشکلاتی پیش می‌آید؟ گستردگی امکانات و پیچیده شدن نیازهای انسانی موجب شده است که روزانه به میزان زیادی با دیگران ارتباط مستقیم و غیرمستقیم داشته باشیم. «دیگران» چه کسانی هستند؟ افراد فامیل، دوستان، آشنایان، همکاران، اداره‌ها، شرکت‌ها، فروشگاه‌ها، پایانه‌ها (ترمینال‌ها)، نیروی انتظامی، آتش‌نشانی، اورژانس، بیمارستان‌ها و ... ؛ اگر برای برقراری ارتباط با هریک از این‌ها به مراجعه‌ی مستقیم نیازمند باشیم و نتوانیم از تلفن، پست، تلگراف و سایر روش‌های ممکن استفاده کنیم، قادر نخواهیم بود نیازهایمان را به موقع برطرف سازیم. در این صورت، مشکلات زیادی در جامعه به وجود خواهد آمد.

بهترین ابزارهای ارتباطی، ابزارهایی هستند که منظور ما را بهتر و سریع‌تر منتقل می‌کنند. اگر ابزارهای ارتباطی ما ضعیف و کند باشند یا این که برای ارتباط با دیگران از ابزارهای قوی و سریع استفاده نکنیم، بسیاری از نیازهایمان برطرف نمی‌شوند.

خلاصه کنید

— انسان برای برطرف کردن احتیاجات خود، به برقراری

ارتباط با دیگران نیاز دارد.

.....

.....

.....

بپرسید و پاسخ دهید

— زبان در ایجاد ارتباط میان انسان‌ها چه نقشی دارد؟

.....

.....

.....

فعالیت خارج از کلاس

۱— روز جهانی ارتباطات کدام روز سال است؟

چرا یکی از روزهای سال را روز ارتباطات نامیده‌اند؟ در این زمینه تحقیق کنید.

۲— نمایشگاهی با عنوان «ارتباطات» در مدرسه‌ی خود دایر کنید. برای برگزاری این نمایشگاه لازم است دانش‌آموزان کلاس‌های دوم مدرسه با یک دیگر همکاری داشته باشند. برای ایجاد هماهنگی و برگزاری بهتر نمایشگاه از تجربیات و راهنمایی‌های معلمان و مسئولان مدرسه‌ی خود استفاده کنید.

۳— چرا امروزه فراگیری سایر زبان‌ها (عربی، انگلیسی و...) اهمیت دارد؟ در یک بند توضیح دهید.

پست در زندگی ما چه نقشی دارد؟

فکر کنید و پاسخ دهید

حتماً بارها اتفاق افتاده است که پستی محله، زنگ خانه تان را زده و نامه یا کارت دوستانتان را به شما رسانده است. شما نیز نامه های زیادی برای دوستان و فامیل های خود نوشته و پست کرده اید. تنها زحمتی که شما برای فرستادن یک نامه می کشید، این است که نامه را می نویسید و درون پاکت مخصوص می گذارید. آن گاه نشانی را بر روی پاکت می نویسید و به تعداد لازم تمبر بر آن می چسبانید و آن را در صندوق پست می اندازید.

آیا تاکنون فکر کرده اید که چگونه این نامه به دست دوست یا فامیل شما که در فاصله ای بسیار دور از شما زندگی می کند، می رسد؟

این نامه چه مراحل را طی می کند تا در مدت زمان کوتاهی به مقصد برسد؟ چه افراد و امکاناتی به کار گرفته شده اند تا میلیون ها نامه، کارت پستال و بسته های کوچک و بزرگ پستی به سرعت و سلامت از نقطه ای به نقاط دیگر برسند؟

چه مؤسسه و سازمانی این مسئولیت مهم را برعهده دارد؟

این مؤسسه کدام یک از نیازهای ما را برطرف می کند؟

اگر این مؤسسه نبود، مردم با چه مشکلاتی مواجه می شدند؟

از وظایف این مؤسسه چه می دانید؟

خدمات پست به مردم

پست مؤسسه ای است که از طرف مردم برای رفع بخشی از نیازهای ارتباطی آنها

ایجاد شده است. اگر مردم برای انجام دادن فعالیت‌های ارتباطی خود از امکانات پستی استفاده کنند، بسیاری از مشکلاتشان به راحتی حل می‌شود.

پست برای بالا بردن سطح دانش و اطلاعات مردم، روزنامه، مجله، کتاب و سایر مطبوعات را با قیمتی بسیار کم‌تر از کالاهای دیگر در تمام کشور توزیع می‌کند. بعضی از سازمان‌ها، نشریه یا کتاب مورد درخواست شما را تهیه می‌کنند و از طریق پست در منزل به شما تحویل می‌دهند.

پست قادر است برای رفاه و راحتی مردم، بسیاری از وسایل مورد نیاز آن‌ها را خریداری کند و در منزل به آنان تحویل دهد. هم‌چنین در امور مبادله و جابه‌جایی پول نیز خدماتی ارائه می‌دهد تا هر نوع پول یا اوراق بهادار (مثل چک) به سرعت به مقصد برسد.

اگر مردم نخواهند به‌طور مستقیم به اداره‌ی پست محل خود مراجعه کنند، می‌توانند با تلفن تماس بگیرند تا مأموران پستی به منزل آن‌ها مراجعه و امانت یا نامه‌ی آن‌ها را دریافت کنند. با استفاده از پست تصویری نیز می‌توان در زمانی کوتاه، تصویر سند یا نامه را به‌طور هم‌زمان به شهر بسیار دوری فرستاد.

به نظر شما اگر مردم همه‌ی این کارها را خود انجام دهند و برای رفع نیازهای ارتباطی از پست استفاده نکنند، چه مشکلاتی پیش می‌آید؟

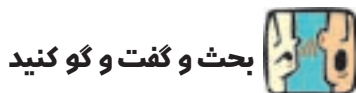
اگر هرکس، خود برای خرید مجله و کتاب به کتاب‌فروشی‌های مرکز شهر مراجعه کند؛ برای خرید همه‌ی وسایل مورد نیازش به مراکز خرید برود؛ برای رساندن پول به کسی، آن را در دست بگیرد و به فرد مورد نظر برساند؛ بسته‌های سنگین را با خود حمل کند تا به مقصد برسد و... مشکلات بسیار زیادی برای همه‌ی مردم به وجود می‌آید. مخصوصاً اگر مقصد شهر دیگری باشد، این مشکلات چندین برابر خواهد شد.

انجام دادن تمامی این فعالیت‌ها به وسیله‌ی خود مردم و استفاده نکردن از امکانات پست، رفت و آمد افراد را در سطح شهرها و جاده‌ها بسیار زیاد می‌کند. ترافیک سنگین خیابان‌ها و جاده‌ها شهر را آلوده و اتوبوس‌ها را شلوغ می‌کند و باعث ازدحام جمعیت می‌شود. به علاوه، در این صورت وقت همه‌ی مردم تلف خواهد شد. چنانچه مردم برای انجام دادن این

کارها از پست کمک بخواهند، می‌توانند وقت خود را صرف فعالیت‌های مفیدتری کنند. علاوه بر این، حمل پول و اشیای ارزشمند دیگر با خطر گم‌شدن و به‌سرقت رفتن همراه است. «پست» با حمل و نقل نامه‌ها و امانت‌های مردم به‌صورت عمومی مانع به‌هدر رفتن وقت و هزینه می‌شود و مطمئن‌تر است. علاوه بر خدمات گفته شده، پست کارهای دیگری نیز انجام می‌دهد. ثبت نام و خدمات آزمون‌های سراسری، قبول اشتراک تمبرهای یادگاری و توزیع نتایج آزمایشگاه‌ها از جمله‌ی این خدمات می‌باشد. آیا می‌توانید نمونه‌های دیگری از خدمات پست را نام ببرید؟

برای این که بتوانید از امکانات پست برای رفع نیازهای زندگی خود بهتر استفاده کنید، لازم است با بعضی از واژه‌ها و اصطلاحات پستی آشنا شوید. **مرسولات:** عبارت است از کلیه‌ی چیزهایی که اشخاص برای یک‌دیگر می‌فرستند. این چیزها شامل نامه‌ها، کارت پستال‌ها، مطبوعات و بسته‌های دیگر است. **مرسولات سفارشی:** شامل مرسولاتی است که فرستندگان با تحویل دادن آن‌ها به اداره‌ی پست «قبضی» به‌عنوان «رسید» دریافت می‌کنند. در صورتی که این مرسولات گم یا خراب شوند، اداره‌ی پست پول آن‌ها را می‌پردازد. **مرسولات پیش‌تاز:** مرسولاتی هستند که فرستندگان آن‌ها می‌خواهند سریع‌تر از سایر مرسولات به مقصد برسند.

وظایف ما در مقابل پست

پست مؤسسه‌ای است که برای خدمت به مردم به‌وجود آمده است و می‌کوشد بخشی از نیازهای ارتباطی مردم را برطرف کند. آیا این مؤسسه به تنهایی و بدون کمک مردم می‌تواند مسئولیت خود را با سرعت و دقت انجام دهد؟

ما در مقابل این مؤسسه چه وظایفی داریم که اگر به آن‌ها عمل نکنیم، این مؤسسه نمی‌تواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد؟
پست از ما چه انتظاراتی دارد؟ در این باره در کلاس گفت و گو کنید.

پست از ما انتظار دارد :

— برای این که نامه یا امانت حتماً و به موقع به دست گیرنده‌ی آن برسد، در سمت بالای پاکت به مقدار کافی تمبر بچسبانیم ؛

— آدرس فرستنده را در سمت چپ بالای پاکت و آدرس گیرنده را در قسمت پایین سمت راست پاکت بنویسیم ؛

— کد پستی، نشانی فرستنده و گیرنده را در جای خود بنویسیم تا نامه‌ی ما سریع‌تر به مقصد برسد. کد پستی همه‌ی خانه‌ها در برچسب‌هایی بر روی در یا کنتور برق آن‌ها چسبانده شده است،

همچنین در قبض تلفن نیز درج می‌شود ؛ آیا شما کدپستی منزل خود را می‌دانید؟
— هیچ‌گاه اشیایی از قبیل سنجاق، سکه و سایر اشیای فلزی را در پاکت نامه قرار ندهید.

— هیچ‌گاه پول را در پاکت نامه قرار ندهید. برای فرستادن پول به اداره‌ی پست مراجعه و از پست مالی استفاده کنید.

تمبر

در روزگاران قدیم هزینه‌ی جابه‌جا کردن نامه را از گیرنده‌ی آن دریافت می‌کردند اما بعدها به دلیل مشکلات زیادی که این کار داشت، روش استفاده از تمبر جایگزین آن شد. هنگامی که از تمبر استفاده می‌کنیم و آن را بر روی پاکت نامه می‌چسبانیم، درواقع کرایه‌ی حمل نامه و رسیدن آن را به مقصد می‌پردازیم. در ابتدا تنها نقش پادشاهان بر روی تمبرها

زده می‌شد ولی به تدریج منظره‌های طبیعی، وقایع تاریخی، تصویر شخصیت‌های ملی و مذهبی و مناسبت‌های گوناگون نیز برای این کار مورد استفاده قرار گرفتند. هر تمبر یک قطعه کاغذ بهادار است که در عین زیبایی می‌تواند نشانگر اعتقادات و آداب و رسوم یک جامعه باشد. نوجوانان با جمع‌آوری تمبرهای گوناگون می‌توانند اشخاص، مکان‌ها، کشورها، تاریخ، جانوران، گل‌ها و درختان را بشناسند. در ضمن، با انجام دادن این کار در تهیه‌ی یک مجموعه (کلکسیون) نیز مهارت یابند.

هر تمبر یک قطعه کاغذ بهادار است که در عین زیبایی می‌تواند نشانگر اعتقادات و آداب و رسوم یک جامعه باشد.

خلاصه کنید

— برای رفع نیازهای ارتباطی ما، سازمان‌ها و مؤسسات مختلفی در جامعه به وجود آمده‌اند که شرکت پست یکی از آنهاست.

.....

.....

.....

پرسید و پاسخ دهید

— به نظر شما «پست» از نظر اقتصادی چه منافعی برای جامعه دارد؟

.....

.....

.....

فعالیت خارج از کلاس

۱— درباره‌ی خدماتی که پست برای آموزش و پرورش و مدارس کشور انجام می‌دهد، تحقیق کنید و عبارت زیر را در پنج سطر تکمیل کنید.
اگر پست نبود، ...

۲— سؤال‌های زیر را با پدر و مادر یا خواهر و برادر بزرگ‌تر خود در میان بگذارید و با آن‌ها مصاحبه کنید.

الف— اداره‌ی پست در اداره، سازمان، کارگاه یا کارخانه‌ی آن‌ها چه خدماتی را ارائه می‌دهد؟

ب— اگر پست وجود نداشت، آن‌ها با چه مشکلاتی روبه‌رو می‌شدند؟

پ— روز جهانی پست چه روزی است و دلیل انتخاب آن چیست؟

ت— پست الکترونیک چیست و در چه مواردی می‌توان از آن استفاده کرد؟
حاصل این گفت و گو را در یک گزارش کوتاه تنظیم کنید و در کلاس

ارائه دهید.

فصل ششم

جمعیت هلال احمر - بیمه

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

به راستی مؤمنان برادر یک دیگرند

(حجرات ۱۰)

خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ وَاسَاكَ

بهترین برادر تو کسی است که با تو هم دردی کند.

(غیرالحکم ۵۰۱۴)

شما گاهی از طریق اخبار صدا و سیما مطلع می شوید که سیل مناطقی را ویران کرده است یا این که تعدادی انسان و خانه در اثر وقوع زلزله از بین رفته اند. گاهی می شنوید که در همسایگی شما خانواده ای فقر مالی دارد و نمی تواند هزینه های زندگی خود را تأمین کند. هم چنین، هنوز هم شاهد هستیم که مسلمانان فلسطین اشغالی در اثر حملات رژیم اشغالگر قدس به شهادت می رسند.

با شنیدن این خبرها، اولین واکنش اغلب شما این است که می گوئید: «ای کاش من هم آن جا بودم و به این انسان های خسارت دیده و مظلوم کمک می کردم». این واکنش و احساس شما نشان می دهد که انسان ها به همدلی یک دیگر نیاز دارند؛ بنابراین، شما دوست دارید در سختی ها و مشکلات دیگران سهیم باشید و دیگران نیز در موقع بروز مشکلات، شما را یاری کنند.

در این فصل با مسائل زیر آشنا می شوید.

۱- نیاز انسان به همدلی،

۲- چگونگی همدلی انسان ها در زمان های گذشته،

۳- به وجود آمدن سازمان ها و مؤسساتی برای همدلی و همیاری انسان ها،

۴- اهداف و وظایف سازمان جوانان جمعیت هلال احمر و بیمه در همدلی با انسان ها،

۵- وظایف شما دانش آموزان در مقابل سازمان جوانان جمعیت هلال احمر و بیمه برای همدلی با دیگران و یاری کردن آنان.

چرا با یک دیگر همدلی می‌کنیم؟

بحث و گفت و گو کنید

حتماً برای شما هم بارها اتفاق افتاده است که مدتی بیمار شده‌اید. در زمان بیماری به خوبی متوجه می‌شوید که دیگران از این که شما دچار مشکل شده‌اید، ناراحت‌اند. پدر و مادرتان برای مداوای شما تلاش می‌کنند و شما را نزد پزشک می‌برند. برادر یا خواهرتان با شما مهربان‌تر از گذشته می‌شود و کارهایی را برایتان انجام می‌دهد. دوستانتان نیز به عیادت شما می‌آیند. به این ترتیب، شما احساس می‌کنید که دیگران از این که بیمار شده‌اید، ناراحت‌اند و دوست دارند حال شما هرچه زودتر خوب شود.

— اگر اعضای خانواده یا دوستانتان با شما این‌گونه رفتار نکنند، چه

احساسی می‌کنید؟

— فکر می‌کنید در چه مواردی باید با یک دیگر همدلی کرد؟

به نظر شما چرا انسان‌ها باید با یک دیگر همدلی کنند؟

برای همه‌ی ما در زندگی مشکلاتی پیش می‌آید که خود به تنهایی قادر به رفع آن‌ها نیستیم و به کمک دیگران نیاز داریم. ما بدون همدلی دیگران احساس تنهایی می‌کنیم و ادامه‌ی زندگی در چنین شرایطی برایمان دشوار می‌شود. پس، نتیجه می‌گیریم که **ما به همدلی با یک دیگر نیاز داریم** و باید برای رفع مشکلات هم تلاش کنیم.

چه راه‌های دیگری را برای همدلی با دیگران پیشنهاد می‌کنید؟

نیاز به همدلی همیشه در انسان‌ها بوده است. در گذشته نیز انسان‌ها برای حل مشکلات با هم همدلی می‌کردند و مشکلات را به کمک یک‌دیگر برطرف می‌ساختند. وقایع و حوادثی از قبیل زلزله، طوفان، سیل و جنگ بسیاری از خانواده‌ها را بی‌خانمان،

بی‌سرپرست، مجروح و بیمار می‌کند. انسان‌ها همیشه به دنبال راهی بوده‌اند تا بهتر بتوانند با افراد مشکل‌دار همدلی کنند. در زمان‌های گذشته که افراد جامعه به هم نزدیک‌تر بودند، همدلی خانواده‌های همسایه و فامیل برای حل مشکلات کافی بود. مسجدها نیز در همدلی با مردم نقش مهمی داشتند. آن‌ها با جمع‌آوری کمک‌های نقدی و جنسی مردم، خانواده‌های مشکل‌دار را سرپرستی می‌کردند و آنان را برای زندگی عادی آماده می‌ساختند. امروز نیز همسایه‌ها، افراد فامیل و مسجدها در همدلی با خانواده‌های مشکل‌دار، نقشی مهم ایفا می‌کنند.

در زمان‌های گذشته به علت کمبود وسایل ارتباطی و نبودن تلفن، رادیو، تلویزیون و روزنامه‌ها، مردم یک منطقه به موقع از وضع مردم مناطق دیگر باخبر نمی‌شدند؛ بنابراین، هنگامی که مردم یک شهر یا آبادی دچار حوادث طبیعی مثل زلزله یا سیل می‌شدند، می‌بایست خود به تنهایی با مشکلات و مصایب دست و پنجه نرم کنند. امروزه با گسترش وسایل ارتباطی، مردم یک کشور به سرعت از حال و وضع هم‌وطنان خود در مناطق دیگر باخبر می‌شوند. در این شرایط، هرکس می‌تواند به اندازه‌ی توان خود به افراد مصیبت‌زده کمک کند. هر فردی که احساس مسئولیت می‌کند، می‌تواند به کمک همسایگان و فامیل خود امکانات و وسایل موردنیاز را جمع‌آوری کند و آن‌ها را برای مردم نیازمند در شهرهای دیگر ببرد. در محله‌ای که شما در آن زندگی می‌کنید، چه کسانی برای انجام دادن چنین کارهایی آمادگی بیش‌تری دارند؟

فکر کنید و پاسخ دهید

هنگامی که مردم یک منطقه با حوادث طبیعی مانند زلزله یا سیل روبه‌رو می‌شوند، کارهای زیادی باید انجام گیرد؛ مانند:

- بیرون کشیدن مصدومان و اجساد از زیر آوار،
- فراهم کردن خوراک و پوشاک برای افراد مصیبت‌زده و ایجاد مسکن موقت برای آن‌ها.

آیا می‌توانید چند نمونه‌ی دیگر از این فعالیت‌ها را بیان کنید؟
 به نظر شما آیا تنها با استفاده از روش‌های قدیمی همدردی (که قبلاً بیان شد) می‌توانیم همه‌ی کارهایی را که لازم است، انجام دهیم؟
 چه مؤسسه و سازمانی مسئولیت هدایت نیروها و کمک‌های مردمی را در جهت بهتر یاری رساندن به مصیبت‌زدگان برعهده دارد؟
 به نظر شما اگر چنین سازمانی برای یاری رساندن به مصیبت‌زدگان نباشد و مردم خود به صورت مستقل به کمک آن‌ها بشتابند، چه مشکلاتی ممکن است پیش آید؟
 در جامعه‌ی جدید به علت گسترش نیازها و ارتباطات، همدردی شکل جدیدی پیدا

کرده است. امروزه همدردی تنها به افراد فامیل و همسایگان در یک محله محدود نمی‌شود بلکه همه‌ی مردمی را که در یک کشور یا حتی سایر کشورها زندگی می‌کنند، دربر می‌گیرد. از این‌رو دیگر نمی‌توان تنها از روش‌های قدیمی همدردی و کمک به افراد یک جامعه که دچار مشکل شده‌اند، استفاده کرد. در جامعه‌ی جدید علاوه بر روش‌های قدیمی، روش

همه‌ی ما به همدلی و همدردی نیاز داریم.

جدیدی مورد نیاز است که بتواند مشکلات مصیبت‌زدگان را به طور اساسی رفع کند. به نظر شما در جامعه‌ی جدید مردم چه روشی را انتخاب کرده‌اند؟

خلاصه کنید

— همه ی انسان ها به همدلی و همدردی نیاز دارند.

پرسید و پاسخ دهید

— آیا در جوامع امروزی بدون وجود مؤسسه ها می توان همدلی با افراد

جامعه را هماهنگ کرد؟ چرا؟

فعالیت خارج از کلاس

۱ — حضرت امام خمینی (ره) در مورد همدلی با مردم مسلمان فلسطین در مبارزه با رژیم اشغالگر قدس چه توصیه هایی داشته اند؟ در این مورد می توانید با پدر و مادر خود مشورت کنید و از کتابخانه ی مدرسه تان نیز استفاده نمایید.

۲ — تحقیق کنید و به سؤال های زیر پاسخ دهید.

الف — جشن عاطفه ها در چه زمانی و چرا برگزار می شود؟

ب — ضرب المثل «همدلی از هم زبانی بهتر است» چه مفهومی دارد؟

پ — آیا کمک گرفتن از دیگران به هنگام مشکلات و تقاضای همدلی از

آنها، کار درستی است؟ چرا؟

ت — آیا همدلی با افرادی که دچار مشکل شده اند، بدون تقاضای کمک

از طرف آنها امکان پذیر است؟

چه راه‌هایی برای همدلی با دیگران وجود دارد؟

بحث و گفت و گو کنید

همه روزه در صفحه‌ی حوادث روزنامه‌ها با خبرهایی مانند آن‌چه در تصویر زیر می‌بینید رو به رو هستیم و چه بسا به سادگی از خواندن دقیق آن‌ها نیز صرف نظر می‌کنیم.

انسان در زندگی با خطرها و حوادث ناگواری مانند: سیل، آتش سوزی، زلزله، تصادف اتومبیل و ... مواجه می‌شود. بعضی از این حوادث، غیرقابل پیش‌بینی و پیش‌گیری هستند و همواره اشخاص، خانواده‌ها و اموال جامعه را تهدید می‌کنند. شاید به همین دلیل است که می‌گویند: «حادثه هیچ‌گاه خبر نمی‌کند».

بار دیگر این خبرها را با دقت بخوانید و درباره‌ی سؤال زیر در کلاس گفت و گو کنید.

- در صورت بروز اتفاقات پیش‌بینی نشده، چه کارهایی برای کمک به آسیب‌دیدگان و همدلی با آن‌ها می‌توانیم انجام دهیم؟
- چه مؤسسه‌ها و سازمان‌هایی در این زمینه فعالیت می‌کنند؟
- به نظر شما آیا می‌توان برخی از این حوادث را پیش‌بینی کرد؟
- چگونه می‌توان برای مقابله‌ی با آن‌ها آماده شد؟
- آیا می‌توانید مؤسسه‌ها و سازمان‌هایی را که در این زمینه فعالیت می‌کنند نام ببرید؟

سازمان جوانان جمعیت هلال احمر

سازمان جمعیت هلال احمر هنگام بروز اتفاقات پیش‌بینی نشده، نقش فعالی در یاری رساندن به خانواده‌های آسیب‌دیده و همدردی با آن‌ها ایفا می‌کند. هدایا و کمک‌های شما نیز از طریق این جمعیت به دست آسیب‌دیدگان می‌رسد. ممکن است شما یا بعضی از دوستانتان عضو «سازمان جوانان» این جمعیت باشید.

سازمان جوانان هلال احمر برای رفع چه نیازی در جامعه به‌وجود آمده است؟

سازمان جوانان، مؤسسه‌ای دانش‌آموزی است و بیش‌تر اعضای آن را دانش‌آموزان داوطلب در مقاطع تحصیلی ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان تشکیل می‌دهند؛ حتی مسئولیت بعضی از بخش‌ها را نیز دانش‌آموزان لایق برعهده دارند. اعضای این سازمان هر چند وقت یکبار، مخصوصاً در تعطیلات تابستان برای آموزش و کسب مهارت‌های لازم در یاری رساندن به مردم آسیب دیده، به اردوهای «سازمان جوانان» اعزام می‌شوند. شاید شما یا دوستانتان در یکی از این اردوها شرکت داشته‌اید. دانش‌آموزانی که همکاری مداوم با سازمان دارند، عضو رسمی آن شناخته می‌شوند. به این دانش‌آموزان کارت عضویت داده می‌شود و آن‌ها می‌توانند از مزایای این سازمان بهره‌مند شوند. به نظر شما، در مقابل مسئولیت مهم سازمان، ما چه وظایفی برعهده داریم که اگر به آن‌ها عمل نکنیم، سازمان نمی‌تواند وظایف خود را به درستی انجام دهد؟

کسب آمادگی برای انجام دادن خدمات امدادی، نمونه‌ای از فعالیت‌های سازمان جوانان هلال احمر است.

حال بیاییم این حوادث را از جهت دیگری بررسی کنیم. هریک از این حوادث می‌تواند موجب خسارت‌های کوچک و گاه بزرگ شود؛ حوادثی که در مدت زمان کوتاهی، زحمات چندین ساله‌ی خانواده‌ای را بر باد دهد یا حاصل تلاش یک جامعه را به کام خود فرو برد.

چگونه می‌توان چنین خسارت‌هایی را جبران کرد؟ به نظر شما برای پیش‌گیری از این حوادث چه راه‌هایی وجود دارد؟

شاید فرد به تنهایی بتواند خسارت‌های کوچک را جبران کند اما آیا در مورد خسارت‌های بزرگ، چنین امکانی وجود دارد؟ آیا افراد جامعه می‌توانند بدون همکاری و همیاری با یک‌دیگر از عهده‌ی خسارت‌های ناشی از این حوادث برآیند؟ همکاری و همیاری در چنین مواردی به شکل‌های گوناگون از ابتدای زندگی اجتماعی انسان وجود داشته است ولی به تدریج کامل‌تر شده و به شکل امروزی درآمده است که «**بیمه**» نامیده می‌شود.

مؤسسه‌ی بیمه برای جبران زیان‌های مالی به وجود آمده است و به موجب قراردادی تعهد می‌کند که در مقابل دریافت مبلغی به عنوان «حق بیمه»، خسارت‌های ناشی از حوادث معینی را جبران نماید.

ممکن است برای شما دانش‌آموزان نیز در داخل یا خارج از مدرسه حوادثی پیش آید. آیا می‌دانید که در برابر این حوادث بیمه هستید؟ شما در ابتدای هر سال تحصیلی با

پرداخت حق بیمه، کارتی به نام «**کارت بیمه‌ی حوادث**» دریافت می‌کنید. با دریافت این کارت، شما در برابر انواع حوادثی که ممکن است در شبانه‌روز در داخل یا خارج از مدرسه پیش آید، بیمه می‌شوید و بیمه طبق قرارداد، هزینه‌ی ناشی از این حوادث را پرداخت می‌کند.

می‌دانید که امروزه اتومبیل در زندگی انسان نقش بسیار مهمی دارد. به نظر شما داشتن اتومبیل و رانندگی با آن چه خطرها و مسئولیت‌هایی را به همراه دارد؟ ممکن است خود اتومبیل با خطراتی مانند آتش‌سوزی، دزدی و تصادف روبه‌رو شود یا راننده‌ی آن با عابران پیاده تصادف کند. براساس قانون، همه‌ی دارندگان وسایل نقلیه‌ی موتوری زمینی موظف‌اند با پرداخت حق بیمه‌ی سالانه، اتومبیل خود را بیمه کنند تا از این طریق بتوانند خسارت‌هایی را که ممکن است در طول سال به جان یا مال دیگران وارد کنند، جبران نمایند.

نمونه بیاورید

علاوه بر نمونه فعالیت‌های بیمه که پیش از این ذکر شد، بیمه می‌تواند زیان‌های ناشی از حوادث گوناگون دیگری را نیز جبران کند. شما با کدام یک از دیگر انواع بیمه آشنا هستید؟ چند نمونه ذکر کنید. هریک از این بیمه‌ها برای انسان چه فایده‌ای دارد؟

بیمه‌ی مرکزی ایران بر فعالیت‌های مؤسسات بیمه نظارت دارد و مقررات لازم در این زمینه را تهیه و تدوین می‌کند.

خلاصه کنید

— راه‌های گوناگونی برای همدلی با دیگران وجود دارد.

.....

.....

.....

پرسید و پاسخ دهید

— شما با عضویت و فعالیت در سازمان جوانان جمعیت هلال احمر، چه

توانایی‌هایی به دست می‌آورید؟

— اگر بیمه نباشد، در زندگی ما چه مشکلاتی به وجود می‌آید؟

.....

.....

.....

فعالیت خارج از کلاس

۱— اگر در مدرسه‌ی شما واحد سازمان جوانان جمعیت هلال احمر تشکیل شده است، از اعضای آن بخواهید تا از فعالیت‌های خود گزارشی تهیه کنند و اگر تشکیل نشده است، با دوستان و معلم خود مشورت کنید که چگونه می‌توانید این واحد را تشکیل دهید.

۲— علاوه بر سازمان جوانان هلال احمر، در جامعه، سازمان‌ها و مؤسسات دیگری نیز وجود دارند که برای کمک به مردم و همدلی با آن‌ها به وجود آمده‌اند. دو مورد از آن‌ها را نام ببرید و درباره‌ی وظایف هریک اطلاعاتی جمع‌آوری

کنید و در کلاس ارائه نمایید.

۳- با مراجعه به صفحه‌ی حوادث روزنامه‌ها، سه حادثه را انتخاب کنید و تحقیق کنید که چگونه افراد خسارت دیده می‌توانند از همکاری و همیاری بیمه بهره‌مند شوند.

۴- درباره‌ی سؤال‌های زیر با اعضای خانواده‌ی خود گفت و گو کنید.

الف - آن‌ها از چه نوع بیمه‌هایی استفاده می‌کنند؟

ب - این بیمه‌ها چه فوایدی دارند؟

حاصل گفت و گوی خود را به صورت گزارشی کوتاه تنظیم کنید.

فهرست کتاب‌های مناسب و مرتبط با محتوای درسی

ردیف	نام کتاب	مؤلف/مترجم	ناشر	سال انتشار	ملاحظات
۱	ارزش‌ها	مرتضی بهمن‌آزاد	مدرسه		برگزیده‌ی جشنواره
۲	دیدار با فردا	حمید گروگان	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان		»
۳	نگرش مثبت یا مثبت نگری	مرتضی بهمن‌آزاد	مدرسه		»

معلمین محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره ی مطالب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۳۶۳ ۱۵۸۵۵ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email:
talif@talif.sch.ir) ارسال نمایند.

دفتر نشر یزدی و تیسنت کتاب های درسی